

Яківчук Ж.В., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Гончарук С.Т., к.ю.н., професор

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

Сьогоднішні події в окремих регіонах України вимагають особливого правового врегулювання окремих суспільних відносин на певних територіях відповідно до їх специфіки, що зумовило появу таких правових понять, як «правовий режим окупованої території» та «тимчасово окупована територія».

Законодавством України визначено, що тимчасово окупована територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України [1, ст. 1]. На даний час до тимчасово окупованих територій належить:

1) сухопутна територія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, внутрішні води України в межах цих територій;

2) внутрішні морські води і територіальне море України навколо Кримського півострова, територія виключної (морської) економічної зони України вздовж узбережжя Кримського півострова та прилеглого до узбережжя континентального шельфу України, на які поширюється юрисдикція органів державної влади України відповідно до норм міжнародного права, Конституції та законів України;

3) повітряний простір над вказаними вище територіями [1, ст. 3].

Важливо наголосити, що окупація згаданої території України не дає ніяких підстав вважати, що ці території вже не підпадають під юрисдикцію України. Законодавство нашої держави поширювалось і поширюється на тимчасово окупованій території. Водночас існують певні особливості в'їзду та виїзду щодо даних регіонів. На цих територіях існують і певні обмеження для громадян, що там проживають, проте і в таких умовах держава намагається регулювати питання щодо забезпечення основних прав і свобод громадян в усіх сферах їх життєдіяльності.

Так, у зв'язку з окупацією 20 лютого 2014 року значної території України було прийнято новий Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Цей Закон був спрямований насамперед на регулювання новоутворених суспільних відносин. Водночас багато проблем лишилися ним не вирішеними.

Зокрема, згаданий Закон не вирішує фундаментального завдання з

відновлення суверенітету та територіальної цілісності України. Навпаки, він багато в чому спрощує державі-окупанту завдання щодо утримання своєї окупаційної адміністрації і навіть сприяє забезпеченню ворожих військових формувань необхідними для їх підтримання у високій бойовій готовності паливно-енергетичними ресурсами, зокрема електроенергією [2].

Постає необхідність створити або новий Закон, що повністю урегулює більшість питань стосовно окупованих регіонів, або, відповідно, внести певні зміни і доповнення до вже існуючого Закону. Такими важливими змінами щодо нього повинні стати перш за все наступні завдання:

— визначити правовий статус лінії кордону тимчасово окупованої території та встановити порядок її перетину [2];

— врегулювати питання про тимчасове припинення функціонування там органів державної влади, місцевого самоврядування та порядок евакуації місцевих держадміністрацій за межі тимчасово окупованої території;

— визначити порядок та обставини визнання території звільненою від тимчасової окупації.

Прийняття нового Закону або внесення відповідних змін і доповнень до вже існуючого Закону повинно здійснитися у найкоротші строки, адже чим довше проблеми залишатимуться невирішеними, тим більш актуальними вони ставатимуть. Енергетичний потенціал України буде постійно зменшуватися, оскільки, наприклад, питання енергопостачання окупованих територій залишається не врегульованим.

Такий закон повинен прийнятися не тільки для закріплення статусу тимчасово окупованої території України, а й для врегулювання багатьох важливих сфер життєдіяльності громадян, які там проживають. Оскільки Російська Федерація є агресором та окупантом відносно України, то Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», крім іншого, повинен визначати особливості притягнення до кримінальної відповідальності за шкоду, завдану громадянам та нашій державі на цій території [3].

На основі вищенаведеного можна зауважити, що важливим є не кількість прийнятих певних нормативно-правових актів, а їх якість, актуальність та своєчасність, а також можливість реального застосування їх на практиці та позитивні наслідки від такого застосування. Хочеться сподіватися, що згаданий Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» буде сприяти ефективному та дієвому врегулюванню непростих проблем окупованих територій.

Література

1. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15. 04. 2014 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 26. – ст. 892.
2. Тимчасово окуповані території: час рішучих дій [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://censor.net.ua/b1104256>
3. Тимчасово окупована територія України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B8%D0>

УДК 656.045:025.11:316.758 (043.2)

Ячнік І.М., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Устинова І.П., к.ю.н., доцент

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Бюджетне законодавство є одним із найважливіших для функціонування держави. На сьогодні порушення фінансово-бюджетного законодавства є поширеним явищем, оскільки бюджетний процес в Україні є досить тривалим та складним, тому існує багато можливостей для посадових осіб зловживати своїми повноваженнями. Такі порушення можуть здійснюватися як на стадії проектування бюджету, так і на стадіях виконання та звітності про виконання бюджету. Найбільш негативними наслідками невиконання бюджетних норм є недофінансування конкретних програм (охорони здоров'я, освіти), безпідставне збагачення посадових осіб та інші. Тому дуже важко переоцінити роль норм, які передбачають відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

Відповідно, законодавство, яке забезпечує посилення фінансово-правової дисципліни є Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.01.2011 р. «Питання зміцнення фінансово-бюджетної дисципліни». У даному документі КМУ зобов'язує міністерства та інші центральні органи виконавчої влади забезпечити: безперешкодне надання органам Державної фінансової інспекції документів, необхідних для проведення контрольних заходів; усунення за результатами контрольних заходів, проведених органами Державної фінансової інспекції, виявлених порушень і вжити заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності та інше [1].

Вищезгадані факти дають нам змогу ще раз пересвідчитися в тому, що порушення бюджетно-фінансового законодавства є нагальною проблемою в Україні, яку потрібно вирішувати шляхом впровадження жорстких